

Urithi wa Kitume

kutoka kwa Mtakatifu Petro, Mkuu wa Mitume, kupitia Kanisa la Wakatoliki wa Kale la Utrecht, hadi wakati huu

katika mstari wa urithi wa

Mhashamu*

Garland F. Byers, Jr., J.D., D.D.‡

Askofu kwa Mataifa, chini ya Agizo la Kitume

1. Mtakatifu Petro, Mtume na Mfiadini CO

aliitwa na Kristo karibu mwaka 30 B.K.

anatajwa katika Maandiko: wa kwanza kutajwa kati ya Wale Kumi na Wawili (Mathayo 10:2); "... wewe ndiwe Petro na juu ya mwamba huu nitalijenga kanisa langu" (Mathayo 16:18)

Mstari huu wa urithi wa kitume unaanzia kwa Mtume Petro, karibu mwaka 30 B.K., hadi leo, kipindi cha miaka 1,996 kufikia mwaka 2026.

Urithi kutoka kwa Mtakatifu Petro hadi Papa Paulo III unafuata orodha ya maaskofu wa Roma inayohifadhiwa na Kanisa Katoliki la Roma: orodha ileile ambayo kwayo Kanisa Katoliki la Roma hufuatilia urithi wake wa kitume hadi kwa Mtakatifu Petro.

Uwekaji wakfu katika ofisi ya askofu ulifanyika, mmoja baada ya mwingine, kupitia makanisa yaliyotajwa hapa chini.

Baadhi ya maaskofu katika mstari huu pia wanaheshimiwa kama watakatifu. Alama zilizo kando ya majina yao zinahusu utakatifu wa maisha tu. Hazihusiani na uhalali wa uwekaji wakfu wowote: kila askofu aliyeorodheshwa anashika nafasi yake katika urithi kwa usawa, awe anaheshimiwa kama mtakatifu au la.

Mt. Mtakatifu: mtu ambaye Kanisa linamheshimu hadharani kama aliyeishi maisha ya utakatifu wa kishujaa na ambaye sasa yuko pamoja na Mungu, na ambaye kumbukumbu yake hulitunza katika kalenda yake. Katika Kanisa la mwanzo watakatifu walitambuliwa kwa sauti ya pamoja ya waamini na maaskofu wao;

baadaye, kwa kutangazwa rasmi kuwa watakatifu katika Kanisa Katoliki la Roma na kwa kutukuzwa katika Kanisa la Kiorthodoksi la Mashariki.

Mwh. Mwenyeheri: katika Kanisa Katoliki la Roma, mtu aliyetangazwa mwenyeheri, hatua rasmi inayotangulia kutangazwa kuwa mtakatifu.

C Anaheshimiwa kama mtakatifu au mwenyeheri na Kanisa Katoliki la Roma.

CO Anaheshimiwa kama mtakatifu na Kanisa Katoliki la Roma na pia na Kanisa la Kiorthodoksi la Mashariki.

Nyekundu Mfiadini: mtu aliyetoa maisha yake kwa ajili ya imani.

Makanisa hayakubaliani kila wakati kuhusu nani ni mtakatifu. Kanisa moja linaweza kumheshimu mtu ambaye jingine halimheshimu, na alama zinaonyesha ni Kanisa gani linamheshimu kila mmoja.

Roma

Kiti cha askofu cha Roma, ambako Mitume Petro na Paulo walitoa maisha yao. Maaskofu wa Roma kuanzia Mtakatifu Lino, aliyemrithi Mtakatifu Petro, hadi Papa Paulo III, ambaye wakati wa utawala wake Scipione Rebiba aliinuliwa kwenye uaskofu mwaka 1541.

2. Mt. Lino CO ..... karibu mwaka 67
3. Mt. Anakleto CO ..... karibu mwaka 76
4. Mt. Klementi I CO *Mfiadini* ..... karibu mwaka 88
5. Mt. Evaristo CO ..... karibu mwaka 97
6. Mt. Aleksanda I CO ..... karibu mwaka 105
7. Mt. Sisto I CO ..... karibu mwaka 115
8. Mt. Telesforo CO *Mfiadini* ..... karibu mwaka 125
9. Mt. Higino CO ..... karibu mwaka 136
10. Mt. Pio I CO ..... karibu mwaka 140
11. Mt. Aniseto CO ..... karibu mwaka 155
12. Mt. Sotero CO ..... karibu mwaka 166
13. Mt. Eleuterio CO ..... karibu mwaka 175
14. Mt. Viktor I CO 189
15. Mt. Zefirino CO 199
16. Mt. Kalisto I CO *Mfiadini* 217
17. Mt. Urbano I CO 222
18. Mt. Ponsiano CO *Mfiadini* 230
19. Mt. Antero CO 235
20. Mt. Fabiano CO *Mfiadini* 236
21. Mt. Kornelio CO *Mfiadini* 251
22. Mt. Lusio I CO 253
23. Mt. Stefano I CO 254
24. Mt. Sisto II CO *Mfiadini* 257
25. Mt. Dionisio CO 259
26. Mt. Feliksi I CO 269
27. Mt. Eutikiano CO 275
28. Mt. Kayo CO 283
29. Mt. Marselino CO 296
30. Mt. Marselo I CO 308
31. Mt. Eusebio CO 309
32. Mt. Miltiade CO 311
33. Mt. Silvesta I CO 314
34. Mt. Marko CO 336
35. Mt. Julio I CO 337
36. Liberio 352
37. Mt. Damaso I CO 366
38. Mt. Sirisio CO 384

39. Mt. Anastasio I CO 399
40. Mt. Inosenti I CO 401
41. Mt. Zosimo CO 417
42. Mt. Bonifasi I CO 418
43. Mt. Selestino I CO 422
44. Mt. Sisto III CO 432
45. Mt. Leo I CO 440
46. Mt. Hilario CO 461
47. Mt. Simplisio CO 468
48. Mt. Feliksi III CO 483
49. Mt. Gelasio I CO 492
50. Anastasio II 496
51. Mt. Simako CO 498
52. Mt. Hormisda CO 514
53. Mt. Yohane I CO *Mfiadini* 523
54. Mt. Feliksi IV CO 526
55. Bonifasi II 530
56. Yohane II 533
57. Mt. Agapeto I CO 535
58. Mt. Silverio CO *Mfiadini* 536
59. Vigilio 537
60. Pelagio I 556
61. Yohane III 561
62. Benedikto I 575
63. Pelagio II 579
64. Mt. Gregori I CO 590
65. Sabiniano 604
66. Bonifasi III 607
67. Mt. Bonifasi IV CO 608
68. Mt. Adeodato I CO 615
69. Bonifasi V 619
70. Honorio I 625
71. Severino 640
72. Yohane IV 640
73. Teodoro I 642
74. Mt. Martino I CO *Mfiadini* 649
75. Mt. Eugenio I CO 654
76. Mt. Vitaliano CO 657
77. Adeodato II 672
78. Dono 676
79. Mt. Agatho CO 678
80. Mt. Leo II CO 682
81. Mt. Benedikto II CO 684
82. Yohane V 685
83. Konon 686
84. Mt. Sergio I CO 687
85. Yohane VI 701
86. Yohane VII 705
87. Sisinio 708
88. Konstantino 708
89. Mt. Gregori II CO 715
90. Mt. Gregori III CO 731
91. Mt. Zakaria CO 741
92. Stefano II 752
93. Mt. Paulo I CO 757
94. Stefano III 768
95. Adriano I 772
96. Mt. Leo III CO 795
97. Stefano IV 816
98. Mt. Paskali I CO 817
99. Eugenio II 824
100. Valentino 827
101. Gregori IV 827
102. Sergio II 844
103. Mt. Leo IV CO 847
104. Benedikto III 855
105. Mt. Nikola I CO 858
106. Adriano II 867

107. Yohane VIII 872
108. Marino I 882
109. Mt. Adriano III [C O] 884
110. Stefano V 885
111. Formoso 891
112. Bonifasi VI 896
113. Stefano VI 896
114. Romano 897
115. Teodoro II 897
116. Yohane IX 898
117. Benedikto IV 900
118. Leo V 903
119. Sergio III 904
120. Anastasio III 911
121. Lando 913
122. Yohane X 914
123. Leo VI 928
124. Stefano VII 928
125. Yohane XI 931
126. Leo VII 936
127. Stefano VIII 939
128. Marino II 942
129. Agapeto II 946
130. Yohane XII 955
131. Leo VIII 963
132. Benedikto V 964
133. Yohane XIII 965
134. Benedikto VI 973
135. Benedikto VII 974
136. Yohane XIV 983
137. Yohane XV 985
138. Gregori V 996
139. Silvesta II 999
140. Yohane XVII 1003
141. Yohane XVIII 1004
142. Sergio IV 1009
143. Benedikto VIII 1012
144. Yohane XIX 1024
145. Benedikto IX 1032
146. Silvesta III 1045
147. Benedikto IX 1045
148. Gregori VI 1045
149. Klementi II 1046
150. Benedikto IX 1047
151. Damaso II 1048
152. Mt. Leo IX [C] 1049
153. Viktor II 1055
154. Stefano IX 1057
155. Nikola II 1059
156. Aleksanda II 1061
157. Mt. Gregori VII [C] 1073
158. Mwh. Viktor III [C] 1086
159. Mwh. Urbano II [C] 1088
160. Paskali II 1099
161. Gelasio II 1118
162. Kalisto II 1119
163. Honorio II 1124
164. Inosenti II 1130
165. Selestino II 1143
166. Lusio II 1144
167. Mwh. Eugenio III [C] 1145
168. Anastasio IV 1153
169. Adriano IV 1154
170. Aleksanda III 1159
171. Lusio III 1181
172. Urbano III 1185
173. Gregori VIII 1187
174. Klementi III 1187

175. Selestino III 1191
176. Inosenti III 1198
177. Honorio III 1216
178. Gregori IX 1227
179. Selestino IV 1241
180. Inosenti IV 1243
181. Aleksanda IV 1254
182. Urbano IV 1261
183. Klementi IV 1265
184. Mwh. Gregori X [C] 1271
185. Mwh. Inosenti V [C] 1276
186. Adriano V 1276
187. Yohane XXI 1276
188. Nikola III 1277
189. Martino IV 1281
190. Honorio IV 1285
191. Nikola IV 1288
192. Mt. Selestino V [C] 1294
193. Bonifasi VIII 1294
194. Mwh. Benedikto XI [C] 1303
195. Klementi V 1305
196. Yohane XXII 1316
197. Benedikto XII 1334
198. Klementi VI 1342
199. Inosenti VI 1352
200. Mwh. Urbano V [C] 1362
201. Gregori XI 1370
202. Urbano VI 1378
203. Bonifasi IX 1389
204. Inosenti VII 1404
205. Gregori XII 1406
206. Martino V 1417
207. Eugenio IV 1431
208. Nikola V 1447
209. Kalisto III 1455
210. Pio II 1458
211. Paulo II 1464
212. Sisto IV 1471
213. Inosenti VIII 1484
214. Aleksanda VI 1492
215. Pio III 1503
216. Julio II 1503
217. Leo X 1513
218. Adriano VI 1522
219. Klementi VII 1523
220. Paulo III 1534

Urithi wa Rebiba

Kuanzia Kardinali Scipione Rebiba hadi Kardinali Luigi Caetani, kila askofu aliwekwa wakfu na yule aliyetajwa kabla yake.

221. Scipione Rebiba 1541
222. Giulio Antonio Santorio 1566
223. Girolamo Bernerio 1586
224. Galeazzo Sanvitale 1604
225. Ludovico Ludovisi 1621
226. Luigi Caetani 1622

Roma na Ufaransa

Kuanzia Giovanni Battista Scanaroli, aliyewekwa wakfu kuwa askofu na Kardinali Caetani mwaka 1630, kupitia maaskofu wakuu na maaskofu wa Reims, Meaux na Condom, hadi Dominique-Marie Varlet, aliyewekwa wakfu kuwa askofu huko Paris mwaka 1719.

227. Giovanni Battista Scanaroli 1630
228. Antonio Barberini 1655
229. Charles-Maurice Le Tellier 1668
230. Jacques-Bénigne Bossuet 1670
231. Jacques de Goyon de Matignon 1693

232. Dominique-Marie Varlet 1719

Utrecht

Maaskofu wakuu na maaskofu wa Wakatoliki wa Kale wa Utrecht, Haarlem na Deventer, kuanzia Petrus Johannes Meindaerts, aliyewekwa wakfu kuwa askofu na Varlet mwaka 1739, hadi Gerardus Gul, Askofu Mkuu wa Utrecht.

233. Petrus Johannes Meindaerts 1739
234. Johannes van Stiphout 1745
235. Gualtherus Michael van Nieuwenhuizen 1768
236. Adrianus Johannes Broekman 1778
237. Johannes Jacobus van Rhijn 1797
238. Gisbertus de Jong 1805
239. Willibrordus van Os 1814
240. Johannes Bon 1819
241. Johannes van Santen 1825
242. Hermanus Heykamp 1854
243. Casparus Johannes Rinkel 1873
244. Gerardus Gul 1892

Uingereza na Marekani

Kuanzia Arnold Harris Mathew, aliyewekwa wakfu kuwa askofu huko Utrecht mwaka 1908, kila askofu aliwekwa wakfu na yule aliyetajwa kabla yake.

245. Arnold Harris Mathew 1908
246. Rudolph de Landas Berghes 1913
247. William Henry Francis Brothers 1916
248. William Montgomery Brown 1925
249. Wallace David de Ortega Maxey 1927
250. Nils Bertil Alexander Persson 1986
251. Samuel Guido, Jr. 2004

252.

Garland F. Byers, Jr.

2013

Urithi wa pamoja na Askofu wa Roma

Askofu wa sasa wa Roma, Papa Leo XIV, na Askofu Byers wanashiriki mstari mmoja wa urithi wa kitume kutoka kwa Mtakatifu Petro hadi Kardinali Luigi Caetani (aliwekwa wakfu kuwa askofu mwaka 1622). Kwa mikono yake mwenyewe Kardinali Caetani aliwaweka wakfu maaskofu ambao mistari yote miwili imetokana nao: katika mstari wa Papa Leo XIV, Kardinali Ulderico Carpegna; na katika mstari huu wa Askofu Byers, Giovanni Battista Scanaroli, wote wawili mwaka 1630.

Daraja Takatifu

Kutawazwa

Huduma

Aliwekwa wakfu katika Daraja Takatifu ya Uaskofu tarehe 20 Aprili 2013, ndani ya Lutheran Orthodox

17 Agosti 2008, kwa kuwekewa mikono, katika St. Paul's Lutheran Orthodox Chapel, Palmerton, Pennsylvania.

Kuwekwa wakfu katika Daraja Takatifu ya Uaskofu
20 Aprili 2013, kwa kuwekewa mikono wakati wa adhimisho la Ekaristi Takatifu, katika St. Paul's Lutheran Orthodox Chapel, iliyokutana siku hiyo katika American Legion Post 16, Slatington, Pennsylvania.

Mweka-wakfu mkuu
Mhashamu Samuel Guido, Jr.

Waweka-wakfu wasaidizi
Askofu Bradley A. Varvil
Askofu Michael Byus
Askofu James Thompson
Vyeti vya kutawazwa na kuwekwa wakfu, pamoja na picha za kuwekwa wakfu, vinapatikana kwenye ukurasa wa Kuhusu Askofu.

Church, Inc., ambamo baadaye alihudumu kama Askofu Mkuu wa Dayosisi ya Western North Carolina. Askofu Byers hahusiani tena na chombo hicho.

Daktari wa Teolojia (*honoris causa*), iliyotolewa na Lutheran Orthodox Church, Inc., tarehe 20 Aprili 2013.

Manukuu yote ya Maandiko kwa Kiswahili katika ukurasa huu yamechukuliwa bila mabadiliko yoyote kutoka *Biblica® Toleo Wazi la Neno: Biblia Takatifu™* (Neno). Matini: swh.global.bible. Nukta tatu (...) zinaonyesha sehemu iliyoachwa.
Biblica® Toleo Wazi la Neno: Biblia Takatifu™ Hakimiliki © 1984, 1989, 2009, 2015 na Biblica, Inc. Biblica® Open Kiswahili Contemporary Version™ Copyright © 1984, 1989, 2009, 2015 by Biblica, Inc. "Biblica" ni alama ya biashara iliyosajiliwa katika Ofisi ya Hataza na Alama za Biashara Marekani (United States Patent and Trademark Office) na shirika la Biblica, Inc. Imetumiwa na ruhusa. "Biblica" is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.
Kazi hii imewezeshwa kupitia idhini ya kundi la the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). Ili kuona nakala ya idhini hii, angalia kwenye anwani tovuti ya http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0 au uandike barua kwa Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA. This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0 or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Mtume Petro, mchoro wa asidi wa Lucas Vorsterman II kwa kufuata kazi ya Palma il Giovane, Antwerpen, 1660. Rijksmuseum, Amsterdam, kupitia Wikimedia Commons; imetolewa kwa kikoa cha umma na makumbusho hayo; imekatwa na kupunguzwa ukubwa kutoka kwa asilia.